

מדינת ישראל
משרד החינוך

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

שלום אבאבא,

רכיבה על אופניים בגיל הרך מותרת לשם משחק, לשעשוע, ולא ככלי תחבורה. הרכיבה מותרת במגרש משחקים או במגרש ספורט, במקום בטוח לרכיבה, כאשר הילד מלווה על ידי מבוגר. אולם החוויה עלולה להסתיים באסון אם הילד לא יחבוש קסדת בטיחות. נוכל לספר לילדים על רוכבים מקצועיים המקפידים לשמור על כללי הבטיחות ולחבוש קסדה. אפשר להזמין במסגרת "הורה מעשיר" את אחד ההורים שיספר על רכיבת שטח, יראה את האופניים שלו ויציג את העזרים שבהם הוא משתמש.

בחומר המצורף תמצאו פעילויות המבוססות על רעיונות שהופעלו על ידי מתנדבי תוכנית זה"ב בגן - גמלאים מתנדבים בגני הילדים.

מידע נוסף, שירים וסרטים תוכלו למצוא
באתר אור ירוק www.oryarok.org.il

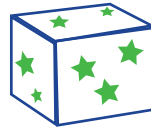
היבצעת?

הטור דה פראנס הוא מירוץ אופני הכביש היוקרתי ביותר בעולם, מאז 1903. התחרות נערכת פעם בשנה בחודש יולי, ברחבי צרפת. ב"טור" משתתפים מיטב הרוכבים מכל רחבי העולם כשהם חובשים קסדה ומקפידים תמיד על כל כללי הבטיחות.

לְלֵה שְׁלֵנוּ מְאוֹד מְקַפְּדָה
לְהִדָּק מְגִנִּים וְלְחַבֵּשׁ קַסְדָּה.
עַל הָאוֹפְנִים נִרְכָּב בְּזֵהִירוּת,
בְּשִׂמְחָה וּבְנִחַת וְלֹא בְמֵהִירוּת.

(לפי המנגינה של "לכובע שלי 3 פינות")

קופסת הפלאים

מכילים קופסת נעליים מקושטת, ושמים בתוכה פריט המתקשר לאופניים: קסדה/ מגנים/ תמונה של אופניים/ מעבר חצייה/ מחזיר אור. מזמינים את הילדים לנחש מה מסתתר בקופסה ואיך זה מתקשר לבטיחות בדרכים. משוחחים: למי מהילדים יש אופניים? למי במשפחה יש אופניים? מי מכיר את כללי הרכיבה הבטוחה?

פניות בזקבות סיפור

ספרו את הסיפור "האופניים של נדב"

האופניים של נדב / מאת נטע סילוני

בקשתי מאמא אופניים חדשים, כמו של רועי מהגן שלי. אבל אמא הסבירה לי שאין סבה לקנות אופניים חדשים כשיש לי את האופניים הישנים והטובים של גילי, אחותי הגדולה. "אתה תראה שכשתתחיל לרכב עליהם, תשכח שהם היו פעם של גילי", אמא אמרה. "בכל מקרה, יש לך קסדה חדשה ומגנים." אמא הציעה שהיא תקח אותי לפארק. מלאתי אוויר בגלגלים, ובדקתי שהכידון מחזק כמו שצריך. לפני שיצאנו מדדתי את הקסדה. אמא הדקה את הרצועות ואמרה שאני נראה כמו רוכב אופניים אמתי. התישבתי על האופניים ורציתי להתחיל לרכב. "לא שכחת משהו?" שאלה גילי. "לא... מה שכחתי?" שאלתי. "את המגנים. אתה יודע שהם מאוד חשובים? אם תפול, המגנים ישמרו על הברכים ועל המרפקים שלך," אמרה גילי. האמת היא שלא באמת שכחתי. לא כל כך התחשק לי להשתמש במגנים. הם נראו לי מחממים ומציקים. חשבתי שאמא וגילי לא ישימו לב... אבל עכשו לא היתה לי ברירה. הצמדתי את המגנים, והייתי מוכן לרכיבה הראשונה על האופניים של גילי. מרחוק ראיתי את רועי מהגן שלי. רציתי שהוא יראה את האופניים הכמעט חדשים שלי. התחלתי לרכב ממש מהר. לא שמתי לב שיש בצד אבן גדולה, ונפלתי. מזל שהקסדה והמגנים שמרו עלי ומבלתי רק שפשוף קטן ברגל. "נדב, לא נורא שנפלת. זה קורה לכולם. מזל שהיית עם קסדה ומגנים," אמרה אמא, "אבל," היא הוסיפה, "אתה חייב לזכור שצריך לשמור על הכללים גם כשורכבים על אופניים, לרכב בזירות ולשים לב לדרך." היה כף בפארק עם רועי. רכבנו ביחד בשביל ונהנינו מאוד. בערב צירתי ללה חדשה והדבקתי אותה ליד המטה. ללה שתזכיר לי את כללי הרכיבה על האופניים: להצמיד מגנים, לחבש קסדה, לרכב בזירות בשביל

בדקו עם הילדים:

- למה חשוב לחבש קסדה ולהצמיד מגנים?
- מה היה קורה לנדב לולא השתמש בקסדה ובמגנים?
- על אילו כללים נדב כן הקפיד? (חבש קסדה, רכב בשביל, בדק שיש אוויר בגלגלים ושהכידון מחוזק כהלכה).

הדאמה - רכיבה בטוחה

הציגו לילדים את האביזרים החשובים: פעמון, מנגנון בלימה יעיל לעצירה, מחזיר אור מאחור, תאורה מלפנים ומאחור ומחזירי אור על הדוושות.

סינרבלק

הילדים יציירו את עצמם רוכבים על אופניים. את הציורים נתלה בפינת ללה בגן.

אלה בטוחה בדרכים

מכינים את הדמות של ללה מדיקט ומצמידים לה קסדה. ללה תוכל להזכיר לילדים בכל פעם: לחבוש קסדה ולהדק מגנים. להימנע מרכיבה בשעות החשכה. להתאים את מושב האופניים לגובה הילד. לוודא שהאופניים תקינים.

אופניים מתוקים

מניילנים אופניים קטנים ומצמידים להם קיסם. אפשר להעמיד את האופניים על פלסטלינה או על עוגה אישית בצירוף המסר "רכיבה בטוחה".

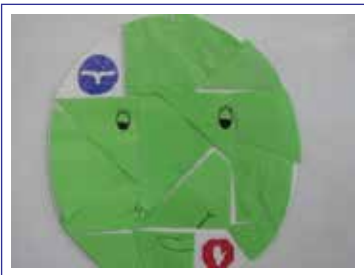
מלחק בטוחים

כל ילד בתורו ידגים בפנטומימה כלל אחד הקשור לרכיבה בטוחה, לנסיעה בטוחה, לחצייה בטוחה או למשחק במקום בטוח. הילדים ינחשו מהו הכלל.

פאזל אלה

יוצרים פאזל מדמותה של ללה. מתחת לכל חלק של הפאזל מדביקים או מציירים סמלים הקשורים לבטיחות בדרכים. בכל פעם שמורידים חלק פאזל של ללה, מתגלה מתחתיו סמל. מזמינים את הילדים להסביר את הסמל.

ניתן להזמין לגן את אחד ההורים הרוכב על אופני שטח, כדי לספר לילדים על התחביב ולהציג את אביזרי הבטיחות השונים.

מכינים לכל ילד משטח אכילה שעליו כתובים כללי הבטיחות בדרכים. מניילנים את המשטח.

כל ילד מחזיק בידו מקלפה (מקל שלגון שאליו מוצמד ציור של לָלָה שהכין הילד). הילדים ירימו את מקללה רק כשהתשובה היא "נכון":

- בכל רכיבה על אופניים חייבים לחבוש קסדה.
- שבילי האופניים הם מקום בטוח לרכיבה על אופניים.
- צריך לשרוך את השרוכים לפני שמתחילים ברכיבה.
- מותר להחזיק את הכידון ביד אחת.
- מותר להרכיב עוד ילדים על האופניים.

הילדים ישלימו את המשפטים הבאים:
 האופניים שלי דומים ל..... האופניים יכולים לקחת אותי ל..... אילו יכולתי הייתי רוכב ל..... אפשר ללכת עם הקסדה ל.....
 הייתי רוצה שיהיו לי אופניים שנראים.... (אפשר להזמין את הילדים לצייר אופניים מיוחדים).

יצירה: קסדה מקולטת

צובעים כדור קלקר בירוק, מעמידים את הכדור על מקלונים או שיפודים, מוסיפים פנים וידיים שעשויות ממנקי מקטרות. מזמינים את הילדים לעצב קסדה לללה מחומרים שונים ומצמידים לראש הקסדה.

לי האבא

משוחחים על המלה אחריות: מה זו אחריות? מה האחריות שלנו כילדים? חשוב להתייחס לכך שכל אחד אחראי לשמור על הכללים וגם להזכיר לאחרים שחשוב לשמור על הכללים. (בוחרים את אחד הילדים, כל הילדים יחד קוראים לו).

כל הילדים: הַי.....

הילד עונה: קוראים לי בשמי

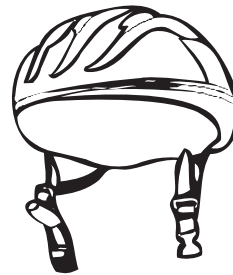
כל הילדים: הַי.....

הילד עונה: קוראים לי שנית

כל הילדים: חבוש/חבשי מיד את הקסדה

הילד עונה: חייבים להזכיר גם ל..... (שם אחר)

ומתחילים מחדש עם השם שהילד בחר.

סינמאק

כל ילד יקבל ציור של ללה ויוסיף לה על הראש קסדה. אפשר להכין שלט: "קסדה בראש טוב". ניתן לקשט את הקסדה שנמצאת באתר "אור ירוק" בצבעים שונים. אפשר להביא לגן קסדה ישנה ולקשט אותה יחד.

משחק דומינו

הכנה: מחלקים קלפי משחק לבנים לשני חצאים, מדביקים על כל מחצית מדבקה בנושא בטיחות בדרכים. אופן המשחק: כל משתתף מקבל 8 קלפים. פותחים קלף במרכז. כל משתתף בתורו מצמיד לאחד הקלפים הפתוחים במשחק את הקלף הזהה לו מתוך הקלפים שבידו. אם אין ברשותו קלף מתאים, עליו לקחת קלף חדש מהקופה. (אפשר להשתמש במדבקות של "דפוס עירית" בנושא בטיחות בדרכים.)

פעילות בנושא רכיבה בטוחה עם ההורים

לקראת הפעילות: תאמו מועד מתאים (שישי בבוקר/ שעה לפני תום הלימודים; אחה"צ). בקשו מההורים להגיע לגן עם האופניים של הילדים. סדרו את חצר הגן כמסלול מסודר לנסיעה ובו שלוש תחנות. **המלצה למהלך המפגש:** הילדים ילמדו את ההורים את השיר "ללה אופניים". הכינו יחד עם הילדים בתוך קופסת פלאים הפתעה. הילדים יספרו אילו כללי רכיבה בטוחה הם מכירים. ערכו טקס "קבלת רישיון נהג זהיר":

תחנה ראשונה

כל ילד יקבל תעודה הדומה לרישיון נהיגה ובה מקום למילוי שם, כתובת וחתימה (או טביעת אצבע). ניתן להכין מראש תמונות של הילדים.

תחנה שנייה - שאלון

הילדים נשאלים לגבי כללי הבטיחות בדרכים בדומה למבחן תיאוריה: מהם אביזרי הבטיחות הנדרשים לרכיבה על אופניים? היכן מותר לרכוב? האם מותר להסיע ילדים נוספים על האופניים?

תחנה שלישית - מבחן נהיגה

כל ילד נוסע בכלי התחבורה שלו במסלול שנקבע, עם הקסדה והמגנים. לסיכום:

חלוקת תעודת "רוכב זהיר", לפי כללי הטקס. (ראו באתר אור ירוק) תעדו את הפעילות בלוח הורים ובקלסר המסתובב.

מכינים פרחים מקרטון / נייר לבן, צובעים את עלי הכותרת בצבעים שונים ובמרכז שמים מדבקה של ללה, מחברים לכל תמונה שיפוד מלופף במנקה מקטרות ירוק.

כל ילד מקבל סקיצה של פרח, אותו הוא צובע ומקשט בצבעים שונים ובתמונות הקשורות לכללי הבטיחות בדרכים.

מכינים 3 כפפות יד ועליהן מצמידים את שלוש הדמויות: ללה הירוקה, נובו הצהובה וראש ראש האדומה. יחד עם הדמויות השונות מספרים סיפורים מהחברת של ה"חברים מהרמזור".

מדינת ישראל
משרד החינוך

אור ירוק

העמותה למאבק בתאונות הדרכים בישראל

מְדַלְיָלָה

צבעו, גזרו וחלקו למי ששומר על כללי הבטיחות בדרכים

